

► Thema: **Economie**  
DSO/Programmamanagement, Strategie en Onderzoek

PSO is het strategisch advies- en onderzoeksbureau van DSO; PSO onderzoekt, verzamelt en ontsluit informatie en adviseert over strategie, innovatie en de programmering van DSO-projecten.

**November 2020**

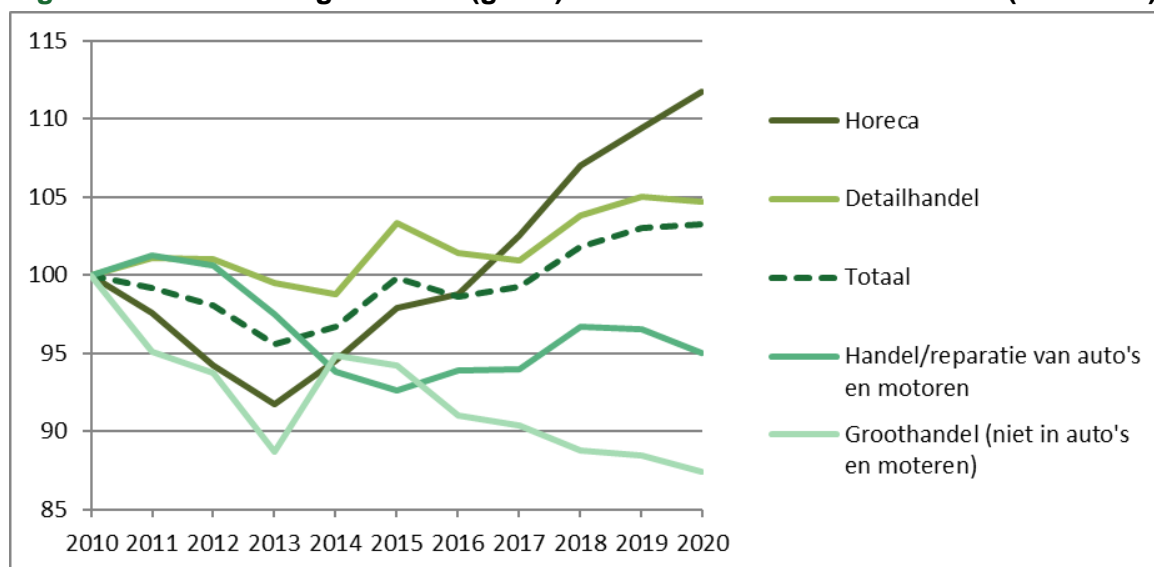
## Ontwikkeling Haagse (groot)handel en horeca

De Werkgelegenheidsmonitor 2020 beschrijft de ontwikkeling van de werkgelegenheid in Den Haag in de periode 2000-2020 op hoofdlijnen. Deze kenniswijzer gaat dieper in op de ontwikkelingen in de sector (groot)handel en horeca. Hierin zijn de gevolgen van de Covid-19 crisis nog niet meegenomen.

### Horeca groeit hard, detailhandel licht

De Haagse (groot)handel en horeca telt op 1 januari 2020 46.070 banen. De sector is de laatste vijf jaar met 3,4% gegroeid, maar er zijn grote verschillen in ontwikkeling te zien naar branche. Horeca (logiesverstrekking, eet- en drinkgelegenheden) laat sinds 2013 een sterke groei zien. De Autohandel groeide ook in de periode 2013-2018, maar is in 2019 weer gekrompen. In de Detailhandel wisselen groei en krimp elkaar af. Dat heeft onder andere te maken met de komst, faillissement en/of reorganisatie van een aantal beeldbepalende ketens (o.a. V&D, Hudson Bay, Marks & Spencer en Blokker). Afgelopen twee jaar bleef het aantal banen ongeveer gelijk. Het aantal banen in de groothandel is de afgelopen 10 jaar (met uitzonderingen van 2013) flink gekrompen.

**Figuur 1. Ontwikkeling banen in (groot)handel en horeca naar branche (2010=100)**

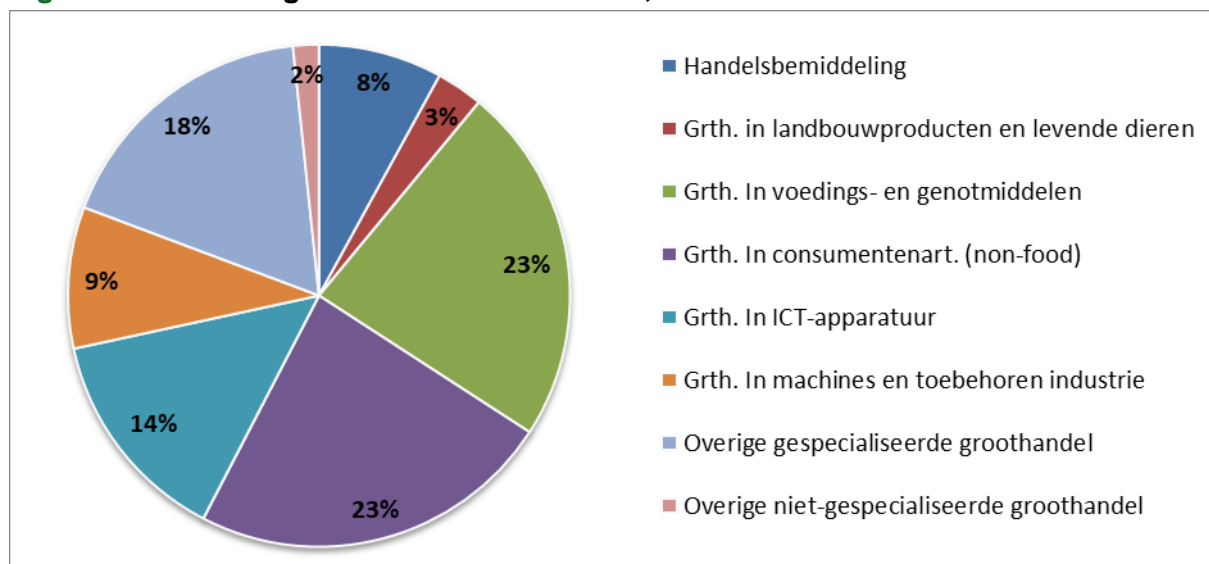


Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

## Groothandel

Begin 2020 telde de groothandel in Den Haag 1.710 vestigingen, die samen goed zijn voor 6.140 banen. De 'groothandel in voedings- en genotmiddelen' en de 'groothandel in consumentenartikelen (non-food)' zijn de grootste branches, beide met een aandeel van 23%. Ook de 'Overige gespecialiseerde groothandel' neemt een belangrijke plaats met 18%.

**Figuur 2. Banen in groothandel naar branche, 1-1-2020**



Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

Ten opzichte van de 2010 zijn er in de groothandel 55 vestigingen bijgekomen, maar is het aantal banen met 890 gekrompen. De veranderingen zijn vooral het gevolg van de komst en opheffing van enkele grote vestigingen. Zo vestigde Total Nederland zich in 2013 in Den Haag (goed voor ca. 200 banen), Kuwait Petroleum vestigde zich in 2014 (130 banen) en AT&T Global groeide in 2014 sterk (+210). Daartegenover stond dat Croqs in 2011 vertrok uit Den Haag (-150 banen), BHP Biliton International Metals en Itera in 2012 vertrokken (resp. -200 en -70 banen) en Sligro in 2015 een vestiging sloot (-120).

De meeste groothandel-vestigingen zijn te vinden in de stadsdelen Centrum (20% van alle vestigingen) en Leidschenveen-Ypenburg (16%).

## Handel in auto's, motoren en accessoires

De 'handel in auto's en motoren' is een relatief kleine sector. Begin 2020 telde de sector 800 vestigingen met in totaal 2.580 banen. Het gaat doorgaans dus om kleine vestigingen met weinig werknemers. Handel in auto's en aanhangers (eventueel in combinatie met reparatie) is binnen deze sector de grootste branche met een aandeel banen van 71%. Daarna komt 'Gespecialiseerde reparatie van auto's' (met een aandeel van 21%).

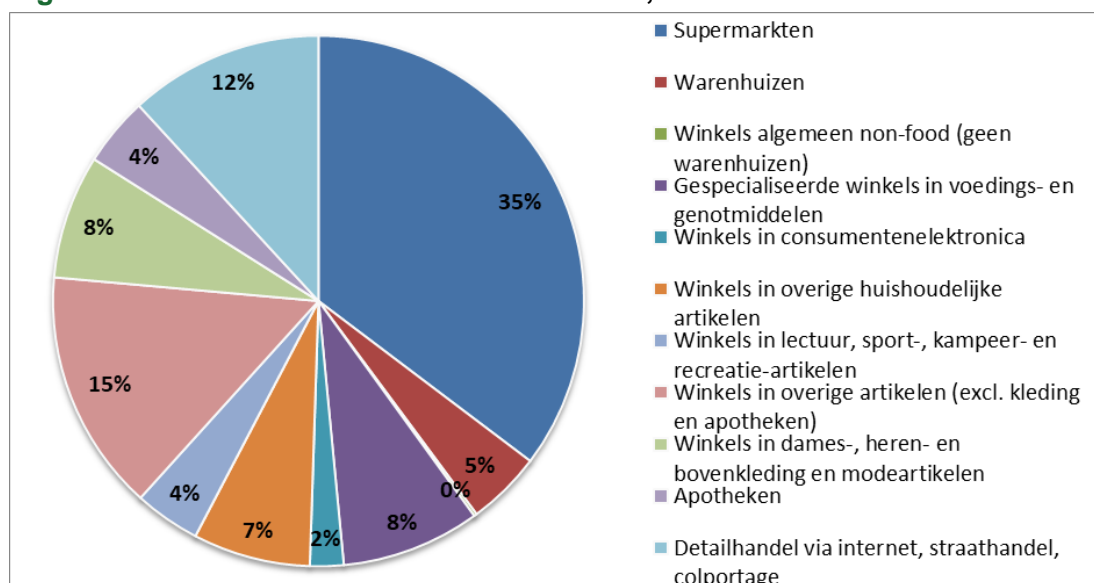
Ten opzichte van de 2010 zijn er in de handel van auto's en motoren per saldo 55 vestigingen bijgekomen, maar gingen er 140 banen verloren. Gemiddeld zijn de vestigingen dus kleiner geworden.

De vestigingen in handel van auto's en motoren zijn redelijk gespreid over de stad. Het aandeel is het hoogst in het stadsdeel Centrum met 20% en het laagst in Haagse Hout met 4%.

Handelsactiviteit	Percentage
Handel in auto's en aanhangers (incl. reparatie)	71%
Gespecialiseerde reparatie van auto's	21%
Handel in auto-onderdelen en accessoires	5%
Handel in motoren en reparatie van motoren	3%

## Detailhandel

**Figuur 4. Banen in detailhandel naar branche, 1-1-2020**



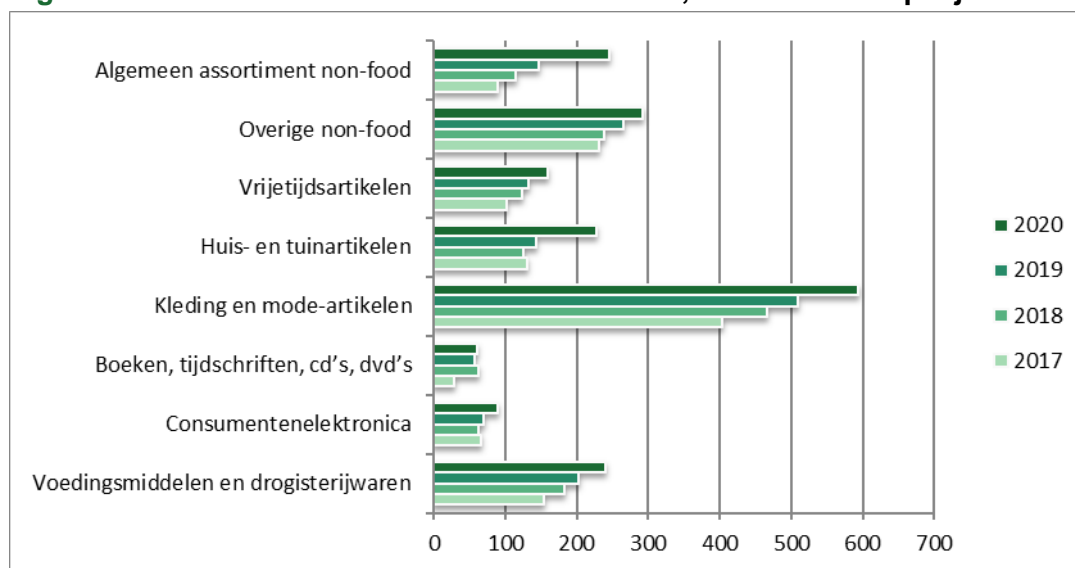
Ten opzichte van begin 2019 is het aantal banen in de detailhandel met 150 banen gegroeid (+1,9%). Groei was er vooral bij de supermarkten (+150 banen). Krimp was er bij de warenhuizen (-220) en winkels in overige artikelen (-130).

## Verkoop via internet

Een aparte categorie is de verkoop via internet. Begin 2020 waren er 1.420 vestingen in deze sector met in totaal 1.910 banen. Het gaat hierbij wel om winkels die zelf aangeven dat verkoop in internet hun belangrijkste activiteit is (SBI-code). Maar er zijn ook veel winkels waarbij dit nog als nevenactiviteit wordt beschouwd.

De afgelopen drie jaar is het aantal banen in diverse internetbranches sterk gegroeid (+700 banen, + 58%). Het gaat in de meeste gevallen om eenpersoonsvestigingen (78%) of om kleine vestigingen met 2-4 werknemers (21%). Slechts 13 vestigingen hebben 5 of meer werknemers in dienst. De meeste internetdetailhandel komt voor in de branche 'Kleding en mode'.

**Figuur 5. Detailhandel via internet naar branche, aantal banen op 1 januari**



Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

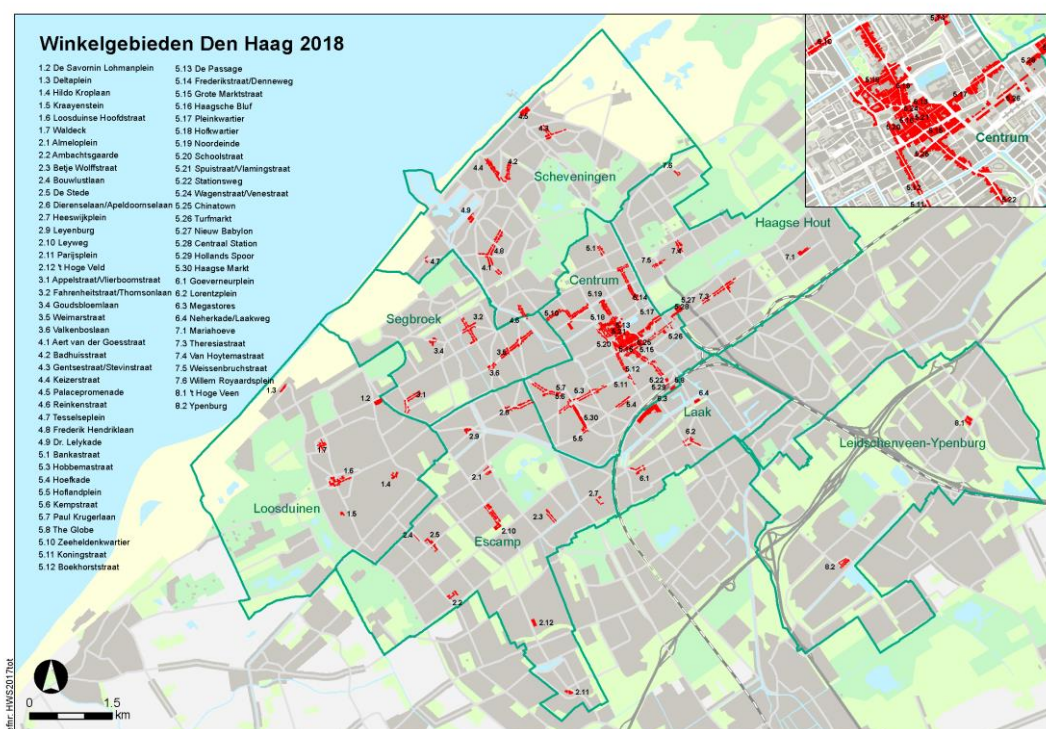
Binnen de detailhandel neemt de Haagse binnenstad een belangrijke plaats in. In de afgelopen jaren heeft de binnenstad een behoorlijke metamorfose ondergaan. Een en ander heeft geleid tot meer bezoekers en meer bestedingen in de binnenstad. Meer informatie over de binnenstad en detailhandel is te vinden in de Binnenstadsmonitor 2020<sup>1</sup>, en de Retail-monitor die in 2018 is geactualiseerd.

Naast het kernwinkelgebied in de binnenstad van Den Haag<sup>2</sup> met 4.660 detailhandelsbanen, zijn er ook andere grotere winkelgebieden. De twee belangrijkste zijn de Frederik Hendriklaan en de Leyweg met respectievelijk 830 en 530 detailhandelsbanen. Daarnaast kent Den Haag een aantal kleinere winkelgebieden. In totaal zijn er 69 winkelgebieden, waarvan er 13 samen het kernwinkelgebied Binnenstad vormen (zie figuur 6). In al deze winkelgebieden werken begin 2020 16.240 mensen in de detailhandel. Daarmee ligt 69% van alle detailhandelsbanen in een winkelgebied. De overige 31% is elders in de stad gevestigd buiten een winkelgebied.

<sup>1</sup> Verschijnt binnenkort.

<sup>2</sup> Het gaat hier om het winkelgebied in de binnenstad conform hoofdwinkelstructuur, d.w.z. inclusief de Denneweg/Frederikstraat.

**Figuur 6. Hoofdwinkelstructuur in Den Haag**

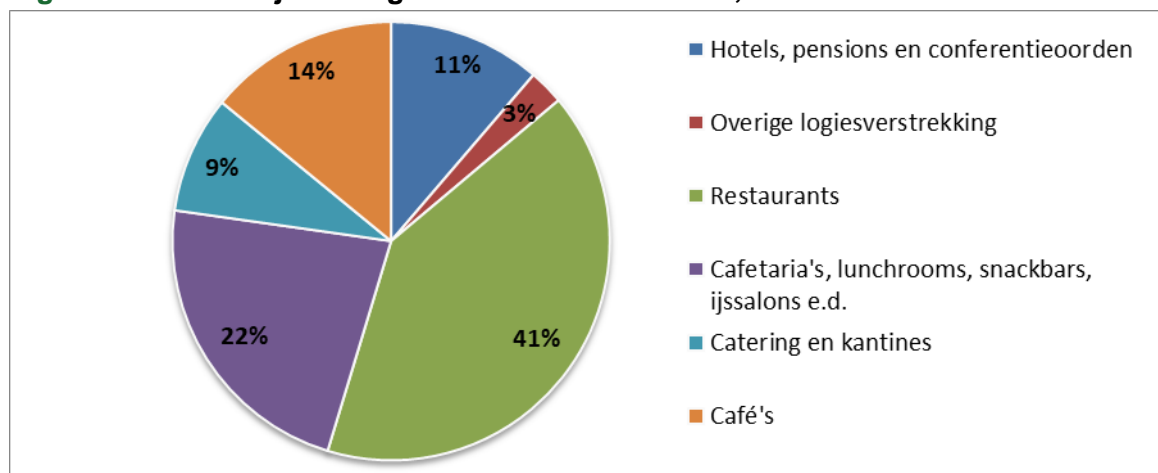


In de winkelgebieden zijn ook veel bedrijven gevestigd die niet tot de detailhandel horen. Zeker in het kernwinkelgebied is dat het geval. Daar komen naast de 4.660 banen in de detailhandel ook nog eens meer dan 6.960 banen voor in overige sectoren.

## Horeca

Begin 2020 telde Den Haag 2.660 vestigingen in de horeca-sector. Samen zijn die goed voor 13.270 banen. De meeste banen zijn te vinden in de restaurants (41%) en de fastservice (22%). Bij fastservice gaat het om cafetaria's, lunchroom's, snackbars, ijssalons e.d. Cafés en hotels/pensions bieden verhoudingsgewijs minder werkgelegenheid (met een aandeel van resp. 14% en 11%).

**Figuur 7. Banen bij de Haagse horeca naar branche, 1-1-2020**



Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

Ten opzichte van 2010 is het aantal horeca vestigingen met 410 toegenomen en het aantal banen met 1.400. Vooral de laatste vijf jaar is het aantal banen flink gegroeid (+14%). Deze groei deed zich vooral bij de branches Eventcatering (+550 banen), Fastservice (+420) en Restaurants (+400).

**Tabel 1. Banen bij de Haagse horeca naar branche**

	2015	2020	Ontwikkeling
<b>Logiesverstreking totaal</b>	<b>1.460</b>	<b>1.850</b>	<b>390</b>
Hotel/Hotel-restaurants	1.360	1.500	140
Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen, jeugdherbergen	30	290	260
Kampeertreinen	60	50	-10
Overige Logiesverstreking	10	10	0
<b>Eet- en drinkgelegenheden totaal</b>	<b>10.160</b>	<b>11.420</b>	<b>1.260</b>
Restaurants	5.010	5.410	400
Cafetaria s, lunchrooms, snackbars, eetkramen e.d.	2.570	2.990	420
Eventcatering	460	1.010	550
Kantines en contractcatering	170	140	-30
Cafés	1.950	1.870	-80
<b>Totaal Horeca</b>	<b>11.620</b>	<b>13.270</b>	<b>1650</b>

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

Ook in 2019 groeide het aantal banen. Deze groei deed zich vooral bij 'Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen' (+250 banen) de Eventcatering (+190) voor. Verreweg de meeste horeca-gelegenheden zijn te vinden in de stadsdelen Centrum (39%) en Scheveningen (18%). Het aandeel in Loosduinen, Laak, Haagse Hout en Leidschenveen komt niet boven de 6% uit.

### Flexibele schil

Ruim een kwart van de werknemers in de (groot)handel en horeca werkt parttime: minder dan 12 uur per week. Het aandeel parttimers is het grootst bij 'Detailhandel' (37%) en 'Eet- en drinkgelegenheden' (27%). Het aandeel inhuurkrachten is met 1,3% relatief klein.

**Tabel 2. Banen (Groot-)handel en horeca naar kenmerk (2020)**

Sector	Banen	% fulltime	% parttime	% inhuur
Handel in en reparatie van auto's/motoren	2.580	94%	6%	0%
Groothandel (niet in auto's/motoren)	6.140	90%	8%	3%
Detailhandel	23.710	63%	37%	0%
Logiesverstreking	1.840	81%	16%	3%
Eet- en drinkgelegenheden	11.430	70%	27%	3%
Reparatie van computers en consumentenartikelen	370	88%	11%	0%
<b>Totaal Handel en Horeca</b>	<b>46.070</b>	<b>71%</b>	<b>28%</b>	<b>1%</b>

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

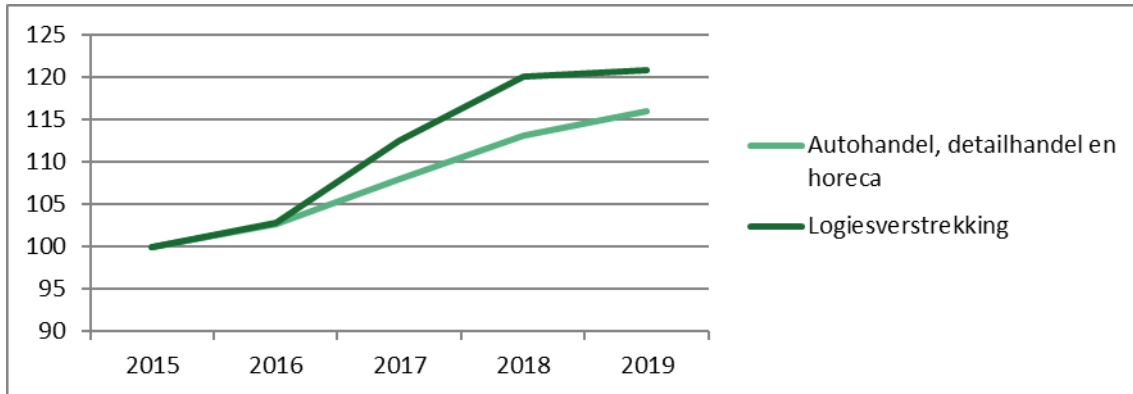
Verder zijn er binnen de sector 5.360 eenpersoonsvestigingen (ZZP'ers). Dat is 12% van alle banen in de (groot-)handel en horeca (iets minder dan de 16% voor de totale Haagse werkgelegenheid). De ZZP'ers zijn vooral te vinden in de detailhandel (2.460).



## Omzet

Het CBS heeft in 2020 een maatwerktabel opgeleverd met de omzet van de Haagse sectoren. Daaruit kwam naar voren dat de omzet van de sector 'Autohandel, detailhandel en horeca' in de periode 2015-2019 met 16% is gegroeid en die van 'Logiesverstreking' zelfs met 21%. Figuur 8 laat de groei zien.

**Figuur 8. Ontwikkeling omzet van de Haagse horeca en detailhandel (2015=100)**



Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking PSO

## COLOFON

### Uitgave

Gemeente Den Haag  
DSO / Programmamanagement, Strategie en Onderzoek  
Februari 2020

### Inlichtingen

DSO / Programmamanagement, Strategie en Onderzoek  
Henk van Andel (070-353 5565 / [henk.vanandel@denhaag.nl](mailto:henk.vanandel@denhaag.nl))

De dienst Stedelijke Ontwikkeling aanvaardt geen aansprakelijkheid inzake het gebruik en toepassing van de gepresenteerde gegevens. Afwijkingen in absolute aantallen en % kunnen veroorzaakt worden door afrondingen. Bij gebruik van cijfers is bronvermelding verplicht.